

SHKALLËT E BESIMTARËVE NË RRUGËTIMIN DREJT ALLAHUT (MEDAARIXH ES-SAALIKIIN)

Jeta / *el-Hajaah* / الْحَيَاة

Dr. Hatim el-Haxh

Materiali është përmbledhje e kuptimeve të audio-ligjëratës

<https://buff.ly/2hbVv4T>

Allahu ﷻ tha:

"أَوْمَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ"

"A është ai që qe i vdekur dhe Ne i dhamë jetë ..." (el-En'aam, 122)¹

Emri 'jetë' në këtë kontekst ka të bëjë me tri gjëra:

Jeta e parë ndodh nëpërmjet dijes nga vdekja e padijes. Kjo ka tri frymë:

1. Fryma e vdekjes
2. Fryma e shpresës
3. Fryma e dashurisë²

Jeta e dytë ndodh nëpërmjet bashkimit (*xhem'*) nga vdekja e shkapërderdhjes³. Kjo ka tri frymë:

1. Fryma e varësisë
2. Fryma e nevojës

---

¹ Ajeti i plotë thotë:

"A është ai që qe i vdekur dhe Ne i dhamë jetë dhe bëmë për të dritë me të cilën ecën mes njerëzve sikurse ai që gjendet në errësirë nga e cila nuk del kurrë? Kështu u qe bërë e kënaqshme jobesimtarëve ajo që bënin." (el-En'aam, 122)

² Mjet për këtë jetë është dija e dobishme, e cila do të japë treshen e bekuar të frikës, shpresës dhe dashurisë, e cila mban këtë jetë.

³ Tash personi kërkon Allahun me tërë qenien dhe me tërë vëmendjen. Vullneti i tij nuk thyhet dhe ai nuk shpërqendrohet nga llojlojshmëria e dukurive që ka përreth.

3. Fryma e krenarisë.⁴

Jeta e tretë është jeta e realizimit, që është një jetë pranë të Vërtetit. Kjo ka tri frymë:

1. Fryma e frikë-respektit⁵, e cila largon të gjitha të metat
2. Fryma e realizimit⁶, e cila parandalon të gjitha ndarjet⁷
3. Fryma e njësisë, e cila shkakton ngjitje⁸

Përtej kësaj, s'ka ndonjë gjë që mund të perceptohet nga spektatorët ose të tregohet nga aluzionet⁹.

---

⁴ Krenaria këtu është besimi/siguria në Allahun dhe në premtimin e Tij, si dhe kënaqja me administrimin që Ai na bën dhe gëzimi për të qenët një rob i Tij. Kjo s'ka të bëjë me mburrësi dhe arrogancë. Pa Të, ne ndiejmë dobësinë dhe varfërinë që kemi. Vetëm me Të ndihemi të gëzuar dhe të sigurt.

⁵ Frikë-respekti që na mbulon, kur dëshmojmë madhështinë dhe lavdinë e Tij.

⁶ Kur të gjesh Allahun, atëherë kur zemra ndien bindje dhe realizim të plotë të besimit.

⁷ Atëherë s'ka ndonjë çast kur vullneti nuk i bindet vullnetit të Tij dhe zemra s'është e përqendruar në Të.

⁸ Ngjitja ose lidhja për të Vetmin nëpërmjet bashkimit të vullneteve dhe zhdukjen e perceptimit të gjërave të tjera veç Tij.

⁹ Ajo çfarë njohësit perceptojnë nëpërmjet përjetimit të besimit, është përtej kategorive të të kuptuarit njerëzor, prandaj dhe s'ka fjalë a aluzione që përshkruajnë këtë.